

CO DĚLAT PŘI SETKÁNÍ SE PSY

Tento článek pochází z webu [Za horami.cz](https://zahorami.cz), kde najdeš jeho online verzi včetně případné fotogalerie. Až budeš opět ve spojení se světem, můžeš se také podívat na Facebook [@zahoramicz](https://www.facebook.com/zahoramicz), co je nového.

Nečekané setkání se smečkou nevrlych čoklů je pro cestovatele mimo bezpečné luhy a háje „civilizovaného“ světa reálným a běžným rizikem. Jak se v takovém případě chovat a vyhnout se nerovnému měření sil? A co dělat, když už na něj náhodou dojde?

MÉ ZKUŠENOSTI

Nebudeme se bavit o špatně vychovaných psech, na které můžete s trochou smůly narazit při večerním výběhu. Řeč bude zejména o **pasteveckých psech**, kteří hlídají stáda, **potulných smečkách** tu a tam křížujících horami, nebo **pouličních čoklech** odchovaných tvrdým bojem o přežití.

Zároveň zdaleka **ne každý pes, se kterým se na divokém východě setkáte, znamená automaticky průšvih**. Mnoho z nich je přátelských. Dokonce buď z pověření bačů hlídali náš tábor nebo si vytvořili specifickou živnost založenou na doprovázení turistů přes hory. Tyhle dobrovolnické eskorty žijí

z vylízaných ešusů a za kousek chleba jsou údajně schopné zahnat i medvěda.

Oblastně mohu své zkušenosti vztáhnout na východní Evropu, resp. Balkánský poloostrov, Kavkaz (Gruzie, Ázerbájdžán, Arménie) a z exotičtějších destinací také Irán nebo Thajsko, kde po mně šly asi nejzákeřnější bestie, jaké jsem kdy potkal.

Nemám kynologické vzdělání. Článek vychází zejména z mých osobních zkušeností z mnoha setkání s bačovskými a dalšími ne vždy přátelskými psy, doporučení přímo od obyvatelů hor a částečně také načtených teoretických znalostí.

Neočekávejte, že by vám někdo s klidným svědomím radil, jak s těmito psy bojovat. **Základem správného chování je pokud možno se jakémukoliv střetnutí s nepřátelským psem vyhnout a když už ke konfliktu dojde, pokusit se z něj bezpečně vycouvat.**

NA CO LZE NARAZIT

V zásadě bych nevrle mazlíky, s kterými jsem se na cestách setkal, mohl rozdělit do tří základních kategorií. Bezpečnostní opatření a způsob, jak se s nimi vypořádat, pak závisí částečně od přiřazení do jedné z nich.

PASTEVEČTÍ PSI

Pomáhají bačům a mimo jiné hlídají svěřené stádo. Často nejsou nijak agresivní, dokud nezačnete narušovat jejich teritorium. S těmihle se dá vyjít asi nejlépe. Důležité je si uvědomit, že jim jde primárně o ochranu svých oveček, kraviček a bůh ví čeho ještě.

HLÍDACÍ PSI

Psi, kteří byli vycvičeni (nebo „vycvičeni“) k ochraně nějakého objektu nebo území, bývají výrazně agresivnější.

V poslední době mám nepříjemnou zkušenost z Iránu, kde jsem dvakrát opravdu musel prásknout do bot a zcela zmizet z dohledu i za cenu obrovské zacházky. A to jsem vyznačené území nenarušil - pouze šel poblíž.

Naštěstí bývají velmi často za pevným plotem nebo jinak odděleni od běžného provozu. Bohužel ne vždy...

DIVOKÉ HORSKÉ NEBO POULIČNÍ SMEČKY

Tady jsme asi na nejožehavější půdě, kde máme co dělat se zvířaty, která nemají konkrétní cíl, krom přežití a sehnání kusu žvance. A - i když je to jen můj osobní dojem - občas trochu toho vzrušení a zábavy.

Divokým nebo pouličním psům nejde o ochranu nějakého území a

tudíž se jim nemůžeme vyhnout jeho nenarušováním. Téměř vždy tedy dojde na nějakou formu zastrašování a pokud je to možné také včasné vyklizení potenciálního bitevního pole.

Opět je tu jeden faktor, který stojí na naší straně – spousta z nich je klidných a nekonfliktních. A většinou je to celkem jednoznačně poznat.

Přesto není vůbec dobrý nápad vrhat se na neznámé pejsky se záměrem poňuchat je, jak mají zejména některá kožíškumilovná děvčata ve zvyku.

Hodně záleží také na konkrétní zemi. Pouliční psi v Thajsku jsou agresivní skoro vždy. Sousední Barma je v pohodě, Indie taky. Horské smečky v Rumunsku jsou prý extrémně nepříjemné. Jinde na Balkáně se spousta psů stávala součástí naší výpravy atp...

Ke stádu psi tak nějak patří...

CO DĚLAT KDYŽ POTKÁM PSA

Ideální je žádného vůbec nepotkat. Prevence je v tomto případě nejlepší věc pod sluncem a proto **jako první se zkuste zřejmým místům s výskytem štěkajících bestí z dálky vyhnout**. Pokud to jde, že ano...

Když už jsme z různých důvodů konfrontováni, dojde na určitou formu měření sil, jejímž cílem je **z nepříjemné situace efektivně vycouvat**.

Až naprosto poslední - a to dost možná doslova - možností je fyzický konflikt. Ten jsem díkybohu nezažil a doufám, že se to nestane ani nikomu ze čtenářů. I když situace nevypadá růžově, **pokud provedete úhybný manévr včas a správně, máte slušnou šanci**.

Takhle veselé to většinou nebude... (zdroj pixabay.com)

JAK PŘEDVÍDAT VÝSKYT PSŮ A VYHNOUT SE JIM

Tady asi pomůže obyčejná sedlácká logika. Pokud z dálky slyším vzteklý štěkot a nevidím žádný plot, je na místě probrat další postup.

Doporučuji obcházet stáda, která jsou zjevně hlídána psími strážci.

Dejte na zkušenost z dané země a zároveň vždy raději postupujte opatrněji. Někde jsou psi v horách obecně více v pohodě, někde méně.

Z druhé strany vám pomůže, pokud na místě nejste sami. Větší „smečce“ lidí se i divočejší skupina psů spíše vyhne.

Jde o to být takříkajíc na koni.

MĚŘENÍ SIL

Když už dojde na setkání vrčícího druhu a je zřejmé, že přátelský dýchánek se nechystá, je na místě **nepodléhat strachu ani panice a pokusit se o důstojný ústup.**

Nebojte se a ukažte převahu. Opravdu zkuste zkrotit svůj strach a hodte se do módu, že vy jste nebezpečný pán smečky, který si nenechá nic líbit. Samozřejmě to vše je pouze zástěrka pro obratný ústup.

Rychle něco popadněte a napřáhněte se s tím. Hůlka, kámen

(přínejhorším fiktivní), cokoliv, co můžete potenciálně použít k hodu nebo mrsknutí, bestii buď zpomalí nebo občas zastaví. Mnozí psi jsou od svých majitelů bití metodou „hlava-hlava“, jak vzpomíná jeden legendární průvodce po Rumunsku. Na jakýkoliv náznak, že by se výchovná lekce mohla opakovat, tudíž reagují velmi pozitivně (z vašeho úhlu pohledu).

Snažte se ze situace opatrně vycouvat. Neotáčejte se zády – spíše bokem – a **nerozbíhejte se**. Kdybyste mě viděli při těch dvou nebo třech situacích, kdy jsem někde vzadu v hlavě rozvíjel scénáře svého předčasného skonu, snažil jsem se i tak vcítit do nálady „jsem sice větší a děsivější, ale že jsi to ty, tak ti to tu přenechám“.

V drtivé většině případů **opuštění hlídaného teritoria a zjevné naznačení, že jej nehodláte dále narušovat funguje**. Občas má hafan potřebu hlídat o trochu větší území. Pak je nutné se prostě vypařit z dohledu.

Prý je lepší **nedívat se psovi do očí**, neboť to bere jako výzvu. Osobně vidím trochu potíž s tím, jak to udělat, když psa zároveň potřebuji sledovat. Tak aspoň ne upřeně?

Zejména v případě setkání s divokým nebo pouličním čoklem je nutné prostě **být děsivější než on**. V Thajské vesnici jsem zažil nepříjemné měření sil, kdy nakonec vše rozhodl souboj ve štěkání (a velký klacek v ruce). Sám jsem byl překvapen, jaké zvuky dokážu vydávat...

Znovu to připomenu. **Za každou cenu se snažte vyhnout přímému konfliktu.**

Křičte i jen tak. **Je šance, že někde okolo je pastevec, majitel nebo jen náhodný člověk, který vás z průsvihu vyseká.** V

Thajsku to jednou byl týpek s prakem a jednou bábušky na motorce.

Pokud bača dorazí (včas), může vás dokonce oficiálně přijmout do smečky a s bestii, které vás ještě před pár minutami chtěly zpacifikovat, budete najednou nejlepší kámoši.

Kámoši... (zdroj pexels.com)

KONFLIKT

V případě, že dojde k přímému napadení, mohu říct jen „pánbůh s vámi a zlé pryč“. Vlastní zkušenost, jak se bránit fyzickému napadení psem, naštěstí nemám a vše ostatní je jen teorie.

Proto pouze předkládám seznam několika článků a diskuzí, z kterých můžete načerpat pár obecných ponaučení a po jejichž

přečtení budete ještě o něco více doufat, že se podobné kratochvíli ve svém životě vyhnete.

[Web o sebeobraně](#)

[Rady profíků](#)

[Něčo po slovensky](#)

[Diskuze v angličtině](#)

Vzteklý frajer... (zdroj pixabay.com)

JSOU I FAJN PSI

Většina psů není zlá. Často jen plní svůj úkol. A pokud jim jej ulehčíme, vše se pak řeší při zachování oboustranné důstojnosti (a všech končetin).

Kromě toho jsem potkal spoustu čtyřnohých kámošů, na které rád vzpomínám.

Mezi obzvláště kamarádké mazlíky patří ti, kterým říkám „**horší průvodci**“. Často žijí z turistů, které si zvykli doprovázet na trecích. Za zbytky od večeře vám dělají bezpečnostní eskortu, na kterou je spolehnutí.

Občas se stane, že za vámi nějakého hlídače pošle sám bača (nebo má prostě tak proaktivní psy). Hlavně v Rumunsku se nám několikrát stalo, že si k nám před stany večer přilehl obrovský pes, kterého si pak ráno s úsměvem odváděl jeho majitel.

Zejména v oblastech s výskytem vlků a medvědů je proto super stanovat poblíž pastoušek a nechat se zahrnout do ochranného kruhu.

Náš osobní strážce. Že nás deset minut před tím chtěl sežrat jsme mu odpustili.

SPECIFIKA PODLE STÁTŮ

Konkrétní chování psů a naše reakce bývají poměrně specifické s ohledem na konkrétní zemi. Něco jsem už zmiňoval v textu, ale pro jistotu zde shrnu, co jsem sám zažil.

BALKÁN, VÝCHODNÍ EVROPA

Tady zrovna trochu platí, že každá ves, jiný pes. Zažil jsem tu sympatické údolní směsky, které nás provázely přes hřebeny, nepříjemné měření sil před rozestavěným stanem, poté co se dva hlídači oddělili od stáda, aby si dopřáli trochu vzrušení (nakonec nás zachránil bača), několik smeček, které zahnalý hůlky a kameny (a větší počet lidí, sám bych jim čelit nechtěl) i přátelské hlídače tábora. Tak si vyberte...

GRUZIE

Kavkazští ovčáci jsou obrovští. A často překvapivě přátelští, pokud zrovna neděláte něco, co jim není proti vůli nebo jste zjevně kámoši s jejich majitelem. Je potřeba dávat bacha na stáda a když už vás některý varuje, změnit trasu.

THAJSKO

Thajští Soi digawz (pouliční psi) jsou fest nepřijemné mrchy. Občas jsem si až na poslední chvíli všiml, že mě nějaký pes sleduje s cílem v příhodné chvíli zaútočit. Nebo se ze začátku tvářili neškodně a pak najednou, když se jich seběhlo víc, měl jsem nahnáno. Nebo na mě bez zjevného důvodu vystartovali od chalupy, když jsem šel po cestě kolem.

V této zemi se mějte na pozoru opravdu před jakýmkoliv psem a hlídejte si, aby za vámi nešel.

IRÁN

V Iránu dost platilo rozdělení na "pastevecké" a "hlídací". Ovčáci u svých stád byli celkem klidní miláčci, kteří si hleděli svého. Hafani, kteří hlídali nějakou zahradu nebo areál, pak byli schopni vyběhnout pořádný kus za hranice svého teritoria a ujistit se, že jej obcházejí opravdu velkým obloukem. A když se na mě hnala bestie, kterou bych si za šera klidně spletl s medvědem, neblo mi všechno jedno...

ÁZERBÁJDŽÁN

Bačovští rafani v Ázerbájdžánu prý mají speciální výcvik, který jim velí svou "oběť" znehybnit. Když se na vás vyřítí ze vzdálené chalupy smečka jako na mě, správné řešení je údajně dřepnout na bobek a tiše doufat. Až přijde bača, poví jim, že nejste ani

medvěd, ani zloděj stád a psi vás propustí.

Mám to přímo od pastevce, jehož svěřenci se mě pokusili zneškodnit, ale mně se nějakým zázrakem povedlo vycouvat z uzavírajícího se kruhu. Je to jedna z těch dramatictějších vzpomínek...

Thajští mazlíci

ZÁVĚREM

Věřím, že vám mé zkušenosti pomohou v nepříjemné situaci, ačkoliv každému samozřejmě přeji, aby se do ní ani nedostal. Nicméně bezpečnost před psy je něco, co můžete sami výrazně ovlivnit. Mějte na paměti, že hory nejsou posety těly roztrhaných turistů a správné chování, napřažená hůl nebo kámen a přiměřený ústup jsou nejlepší zbraní.

Také budu rád za vaše komentáře a připomínky, případně historky, co se stalo vám.

Tento článek pochází z webu [Za horami.cz](https://zahorami.cz), kde najdeš jeho online verzi včetně případné fotogalerie. Až budeš opět ve spojení se světem, můžeš se také podívat na Facebook [@zahoramicz](https://www.facebook.com/zahoramicz), co je nového.